

uzvediba.lv

VEBINĀRS

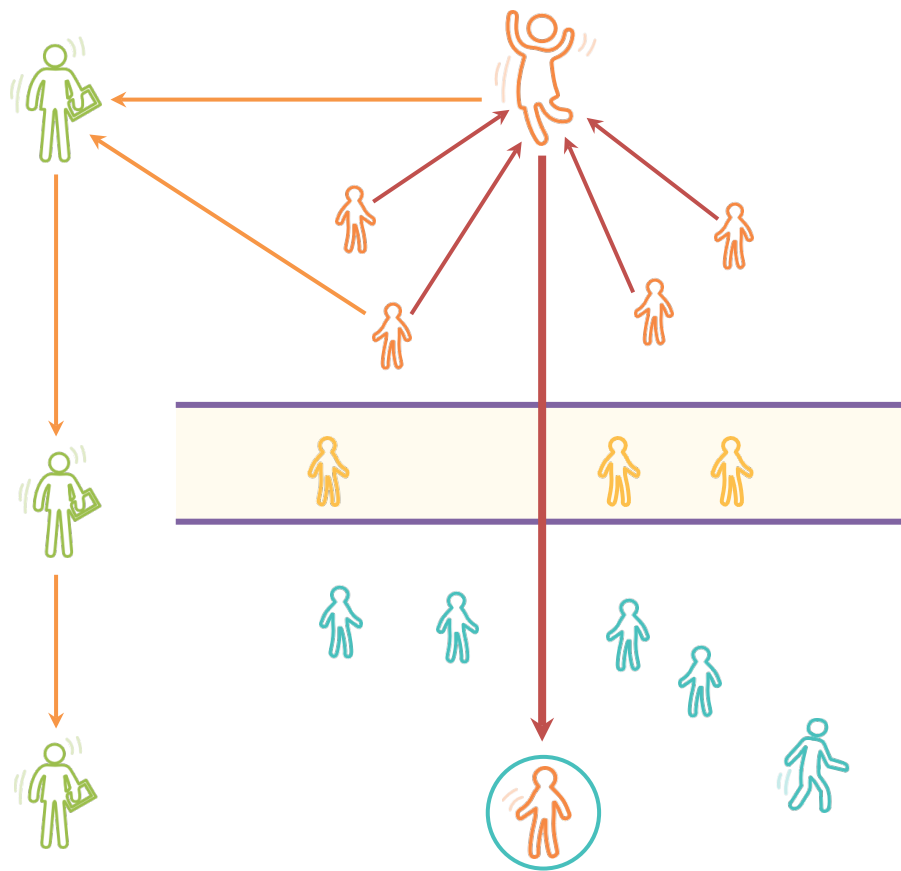
VARDARBĪBAS SIGNĀLI IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ

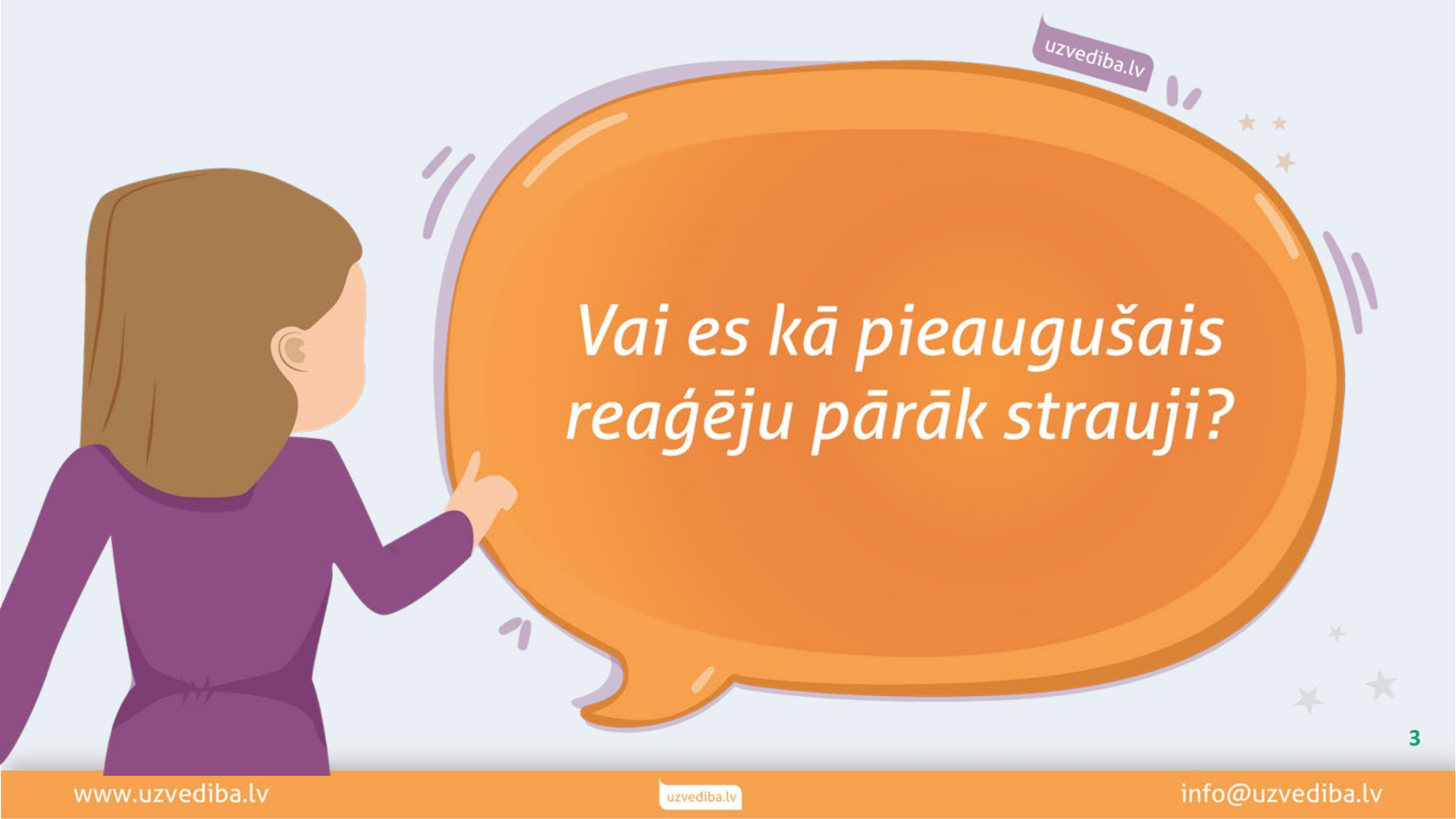
KĀ ATPAZĪT?
KO DARĪT?

16:00 - 18:30

Līga Bērziņa

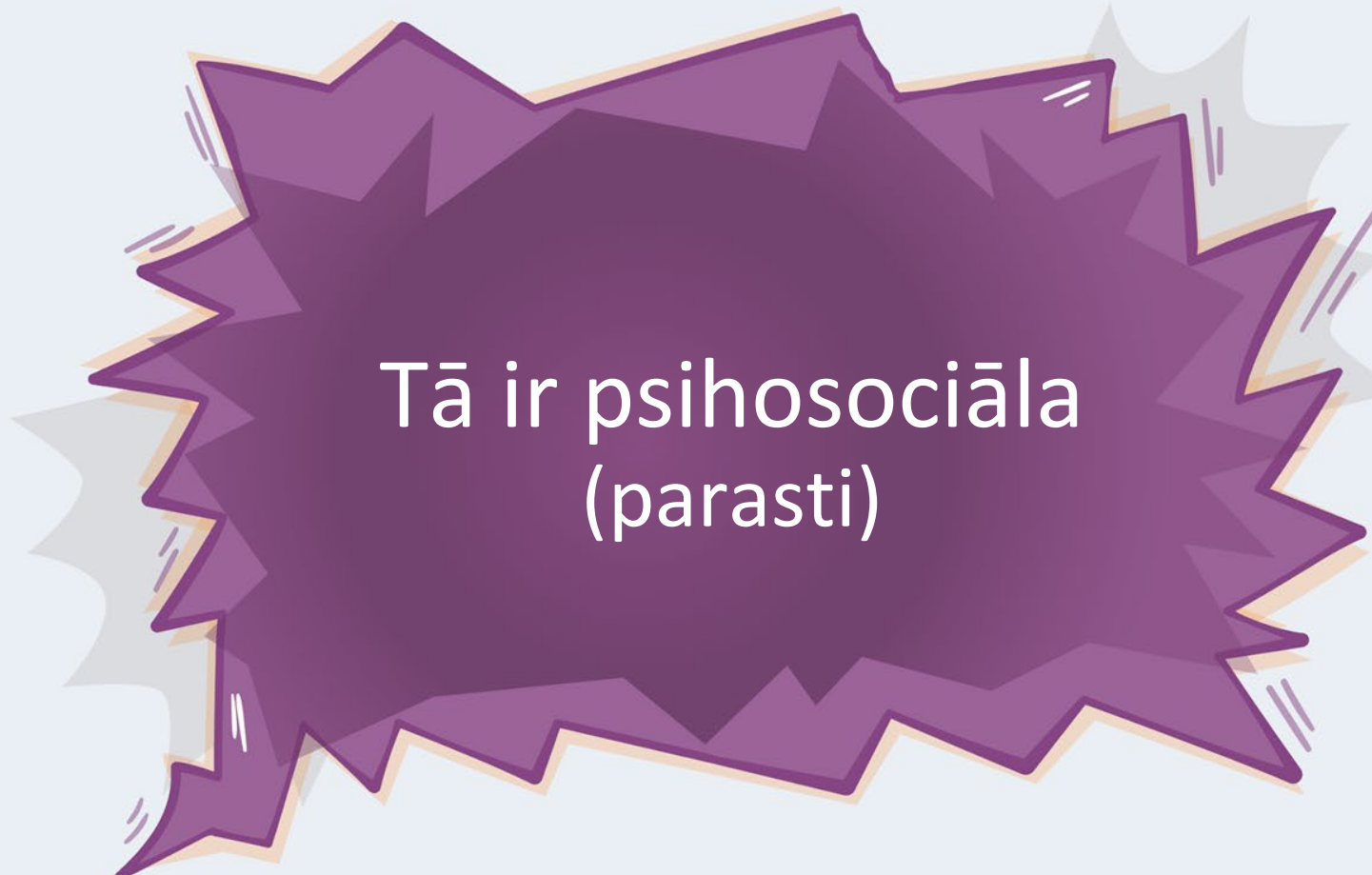
*Vai es kā pieaugušais
reaģēju pārāk strauji?*

Lugten-Leiman vardarbības aplis

1. **Sākotnējais incidents** – bērns saņem negatīvu uzmanību
2. **Progresīvā disciplīna**
3. **Pagrieziena punkts** – vardarbība un negatīva attieksme pieaug, kļūst personīga un valdoša. Pieaug vardarbības epizodes, komunikācija paliek naidīgāka
4. **Situācijas pārdefinēšana**, palīdzības meklēšana pie autoritātēm, beigās upuris pats ir vainīgs
5. **Līdzzinātāju un upura apklusināšana**. Notiek manipulācija caur baumām, neslavas celšanu un izsmiešanu.
6. **Upura aiziešana** un jauna mērķa meklēšana

Vardarbība ir
sīkaitīva –
tā nenotiek vienmēr
un tā nenotiek visur

Tā ir psihosociāla
(parasti)

Neveselīgas vides pazīmes:

- Citu pārtraukšana, neļaušana izteikties
- Sūdzēšanās un stučīšanas kultūra
- “Kapeņu” stāsti
- Stipras iekšējās mikrogrupas
- Naidīga jauno biedru sagaidīšana
- Veiksmes piesavināšanās
- Vardarbības atbalstīšana, vardarbīgi jokī un komunikācija

Nerakstītie noteikumi pēc “subordinācijas”

- Kurš drīkst runāt;
- Par ko drīkst runāt;
- Kā runāt;
- Kas ar ko runā;
- **Kas kolektīvā tiek uzskatīts par svarīgu informāciju, zināšanām un patiesību**

Retorika

- *Es šo jaku nevilkšu, jo par mani smiesies*
- *Tik un tā es būšu vainīgs*
- *Ar mani neviens nedraudzējas*

Urbānās leģendas

- Ticība, ka problēmas klasē ceļas no viena bērna.
- Ticība, ka visas veiksmes notiek, pateicoties kādam vienam cilvēkam

Bērni riska zonā

- **Ar citādāku izskatu** – tievi/resni, traumas, rētas, neparasti mati, brilles, breketes utt.;
- **Valodas defekti**, akcents, runā pārāk klusu vai pārāk skaļi;
- **Bērni ar vāju higiēnu** (nemazgātas drēbes, mati utt.);
- **Pēc izskata vājākie**;
- **Neparasta ķermeņa valoda**, nespēja ievērot piemērotu distanci, sociālos signālus utt.;
- **Bērni, kuri nespēj ievērot sociālos signālus** (bieži tādus vienkārši izslēdz no grupas), bērni ar kaitinošu uzvedību utt.;
- **Jauns bērns**;
- **Speciālās vajadzības** vai ļoti apdāvināti bērni utt.

Bērni riska zonā

- Bērni ar nozīmīgām pārtikas alerģijām
- Bērni ar autiskā spektra traucējumiem
- Depresija un trauksme
- LGBT, seksuālā orientācija utt.

Saraksts ir bezgalīgs...

Tāpēc veidot profilu «bērni, kuriem
ir risks ciest no vardarbības»
ir gandrīz bezjēdzīgi

Rakstura īpašības, kas veicina apcelšanu

Impulsivitāte

- *«Tu nevari kontrolēt, ko citi dara un saka, bet tu vari kontrolēt sevi»*
- *Vai vēlies, es tev iemācīšu jaunus veidus, kā atbildēt?*

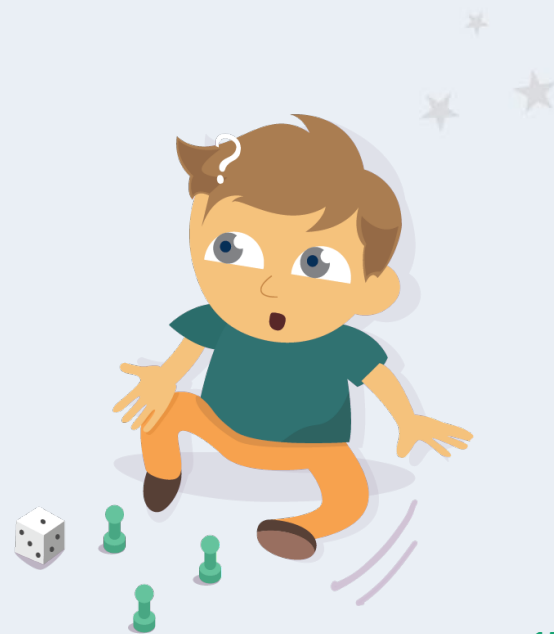
Ko darīt?

Māciet bērnam atpazīt spēcīgas emocijas

- Uzņemiet fotogrāfijas ar emocijām un sameklējiet, kuras sejas izteiksmes rāda maz emocijas un kādu, kur ir pārāk daudz emociju. *Kuru tu izvēlētos rādīt klasē?*

Es atkal visu sabojāju!!!

- Impulsu kontrolei nav korelācijas ar intelektu, darbaspējām, atmiņu
- Daudzi bērni ļoti pārdzīvo savu impulsivitāti
- Bīstami kļūst tajā brīdī, kad bērni zaudē ticību, ka spēj kontrolēt savu uzvedību

Saraudāšanās

Ko darīt?

**Dod padomu bērnam,
ka reizēm var aizturēt asaras –**

- Domājot par kaut ko citu;
- Skaitot galvā lēnām līdz 10;
- Dziedot pie sevis kādu mīļu dziesmu;
- Elopojot dziļi un lēnām

Medode 1+3+10

1 – apstāties

3 – ievilkt trīs dziļas elpas

10 – lēnām galvā aizskaitīt līdz 10

Pazīmes, ka
bērns varētu
ciest no
vardarbības

Vardarbība nav konflikts

Konflikti ir būtiska un veselīga ikdienas sastāvdaļa, un jums kā vecākiem jāuztraucas, ja pedagogi saka, ka bērns nekonfliktē

Kam jāpievērš uzmanība?

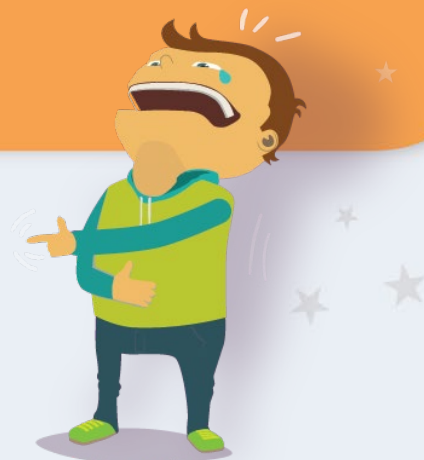
- Bērnam vairs nepatīk iet uz bērnudārzu, viņš atsakās iet uz skolu, zūd interese par mācībām;
- Pēkšņas izmaiņas personībā un uzvedībā;
- Trauksme, bailes, apjukums;
- Trūkst lietas, pazūd lietas, sabojātas lietas un apgērbs;
- Bailes palikt vienam;
- Paliek kašķīgs;
- Sāk darīt pāri citiem;
- Sāk daudz slimot;
- Krītas sekmes;
- Sāk nest līdzīgu aizsarglīdzekļus - lukturi, naži;
- Sāk runāt par pašnāvībām

Pazīmes, kam jāpievērš uzmanība:

- Retorika vardarbībā, iesaukas
- Acu skatiens un noskaņojums. Ne vienmēr var ticēt, ka viss ok
- Noslēgšanās
- Stāsta, ka viņu bieži pārtrauc, neļaujot pateikt sakāmo līdz galam,
- Neparasti aktīvs vai gluži otrādāk - «*Viss ok*».
- Mainās sekmes, nespēja koncentrēties
- Mainās ķermeņa atrašanās telpā – daudz atrodas ārpus grupām, iešana gar sienām, sēdēšana malā, viens pats

Apcēlāju tipi:

- Tie, kuriem dara pāri mājās;
- Tiem, kuri apceļ publikā vai tie, kuri ir tikai vienatnē ar upuri, tie kuri apceļ gan tur, gan tur;
- Tādi, kuri **apceļ tieši** (runāšana par upuri upura priekšā, bet viņu nedzird), tādi, kuri **apceļ netieši** (baumas, pasīvā agresija, padod lapiņas, iesauku došana utt.);
- Tie, kuri sāks agresīvi, tie, kuri pārbaudīs robežas;
- Bērni, kuri nesaprot, kad pārkāpuši robežas;
- Tādi, kuri ļoti apzināti meklē veidus, kā ievainot.

Te ir jāatceras, ka ir bērni,
kuri piedzimst ar izcilām
spējām lasīt sociālos
signālus, bet citiem tas ir
jāmācās matemātiski.

Sarkanie signāli retorikā

- *Es ar tevi nedraudzēšos,*
Es ar tevi draudzēšos, ja...
- Iesaukas
- *Ko tu lūri?*
- Piezīmes par izskatu, svaru, apģērbu
- *Sīkā, jauniņais*
- Sačukstēšanās
- Klusēšana un neskatīšanās virsū
- Pārtraukšana teikuma vidū, neļaušana pabeigt nevienu domu

Vardarbība parasti sākas, pārbaudot robežas

- Pienākumu;
- Laika;
- Ķermeņa, izskata;
- Izvēles;
- Piekļājības;
- Kārtības;
- Personisko lietu;
- Attiecību;
- Komunikācijas;
- Emociju;
- Reliģijas;
- Atpūtas un privātās telpas;
- Inventāra;
- Dzimuma;
- Dažādības;
- Drošības;
- Subordinācijas.

*Tā ir mana
pagātne. Es daudz
mācījos no tā.*

*Es nevaru par to
runāt, jo pašlaik
norit izmeklēšana.*

*Es nevēlos
par to runāt*

*Vai mēs varam
neskart šo tēmu?*

Nereālistisku padomu
došana arī ir īpaša
vardarbības forma

Palīdzošākās metodes

Kam pedagogs iedod varu?

Nereti audzēkņiem ar
nozīmīgākajiem uzvedības
izaicinājumiem ir arī
lielākais līderības
potenciāls

Pieaugušo favorītisms

Ko darīt?

- Šķīdināt mikrogrupas
- Spēles bez sacensību elementiem
- Nesalīdzināšana (ne tieša, ne netieša)
- Sarunas, sarunas, sarunas, spēles, kas iepazīstina bērnus dziļāk vienu ar otru

Riska zonu kartēšana

-
-
- ☐ Vai bērns spēj sarakstīt riska zonas (wc, naidīgas grupas)?
 - ☐ Vai klase var sarakstīt riskantās vietas?
 - ☐ Vai bērns lasa sociālos signālus?
 - ☐ Vai bērns prot harmoniski pievienoties grupai?
 - ☐ Vai bērns prot uz klausīt un akceptēt pretējus viedokļus?
 - ☐ Vai bērns prot pielāgoties citu idejām?
 - ☐ Vai bērns ir pašpietiekams (klusī bērni ir dažādi)?

Biežākās vietas, kur notiek apcelšana

- Sporta ģērbtuves
- Ģērbtuves
- Tualete
- Skolu autobusi
- Skolu pagalmi
- Ēdnīca
- Citas vietas, kur nav pieaugušo
- Gaitenī - grupas

VIDE kā agresijas pastiprinātājs

- Telpas novietojums;
- Ieejas un izejas;
- Apgaismojums;
- Gaisa temperatūra;
- Trokšņu līmenis;
- Diennakts laiks;
- Darbības konkrētajā telpā;
- Noteikumi konkrētajā vietā esošajiem cilvēkiem;
- Sadarbības noteikumi;
- Lomu sadalījums;
- Apkārt esošie cilvēki;
- Utt.

Sapulces – klases stundas, kuras tiek veidotas kā rutīna

- ❑ Izsludināti jaunumi un izmaiņas
- ❑ Konflikta risināšana
- ❑ Vardarbības gadījumu izskatīšana
- ❑ Uzvedības problēmas, kuras atkārtojas
- ❑ Atzīmēt individuālus pozitīvus sasniegumus

Noteikumi, kas
palīdzētu samazināt
vardarbību

Klases kultūras idejas

- Nenoniecināšana (*put-downs*) kā norma;
- Nenoniecināšanas plakāti;
- Ārkārtas situāciju sapulces, kur visu idejas skaitās, visi tiek uzklausīti;
- Idejas tiek uzrakstītas un noformētas kā protokols

3.a klase oktobris

IDEJAS

* neaprunāt citus;

*

*

*

*

Apliecinu, ka piedalījos:

1. KLIMATS KOLEKTĪVĀ

Metode klases klimata apzināšanai gan bērnu, gan pieaugušo kolektīvā. Šīs spēles daļas mērķis ir palīdzēt kolektīvam aktualizēt svarīgākos klases klimata elementus

Atbalsta faili:

- [kartites.docx](#)

Atkārtot sarunāšanās noteikumus

- ☐ Pacelt roku, lai runātu
- ☐ Nolaist roku, kad runā citi
- ☐ Nepārtraukt
- ☐ Nenoniecināt un neizsmiet
- ☐ Ievērot konfidencialitāti
- ☐ Aktīva un cieņpilna klausīšanās
- ☐ Piemērots balss tonis un balss skaļums

Un te bērni ir lieliski modelētāji –

Kas notiek?

Tev ņem mantas nost?

Tevi kaitina?

Tev saka, ka lupatas virsū? →

Smejas par tavu rokrakstu? →

Ko teikt?

Ejam spēlēties kopā!

Es varu iedomāties, cik tu vientuļi jūties? Ko mēs varam kopā padarīt?

Es priecājos, ka tu tik labi proti saskaņot krāsas

*Cik tev labi izdodas pašam zīmēt!!!
Iedosi padomu, kā uzzīmēt...*

Tu nevari kontrolēt to, ko nesaproti

Saprotot, kā strādā metavēstījumi,
mēs varam saprast mehānismus,
kā tiekam sāpināti

Uzstādiet robežas

- *Ko tu biji ar to domājis?*
- *No šīs vietas sīkāk*
- *Pie manas figūras atgriezīsimies vēlāk...*
- *Pastāstīsi, lūdzu...*
- *Šis gan bija sāpīgi*
- *Mēs varam turpināt sarunu vēlāk.*
- *Man vajadzīga pauze*

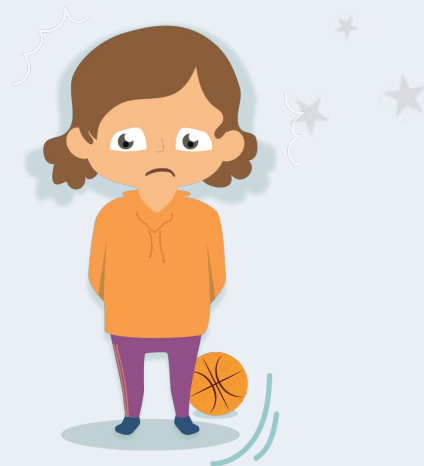
Vēsture

Izskatiet sāpīgākos notikumus –
pagājušā nedēļa, pagājušais gads
utt. Aiciniet bērniem tos
uzrakstīt vai uzzīmēt

Kāpēc bērni nepalīdz tiem, kuriem dara pāri?

- Viņi jūtas bezspēcīgi;
- Viņi baidās no attriebības;
- Viņi netic sistēmai;
- Viņi baidās no vienaudžu noraidījuma;
- Viņi pieņem, ka citi palīdzēs;
- Viņi baidās no pazemojuma;
- Viņi baidās zaudēt sociālo statusu;
- Viņi baidās tikt ievainoti, it īpaši fiziskas agresijas gadījumā;
- Viņi baidās padarīt situāciju vēl sliktāku

Kā palīdzēt?

- Palīdzēšana ir nevis ieteicama, bet tā ir prasība – *«Ja bērnam dara pāri, tas ir tavs pienākums palīdzēt»*
- Aculiecinieka efekts – jo vairāk cilvēki redzēs notiekošo, jo mazāka varbūtība, ka kāds iesaistīsies palīdzēt – pastāstiet bērnam par to, izspēlējiet lomu spēles
- Pārrunājiēt situācijas, lai parādītu, kad un kā citi vēlas šajās situācijās palīdzēt
- Parādiēt ļoti skaidri, kādas būs sekvenses par pāri darīšanu

**Vai tu atbalsti
vardarbību?**

☐

Jā

☐

Nē

**Ja tev darītu pāri, vai
tu vēlētos, lai tavi
draugi tev palīdz?**

☐

Jā

☐

Nē

Tēmas sarunai ar bērniem – grupu darbs un individuāli

- *Vai tu esi redzējis, ka kādam dara pāri?
Kas notika (nesauc vārdā nevienu)? Kā tu juties?
Vai kāds palīdzēja? Kā?*
- *Vai tev kādreiz kāds ir darījis pāri? Vai kāds tev palīdzēja?
Ko viņi darīja? Vai tas palīdzēja?*
- *Vai tas ir pareizi neko nedarīt, ja redzi, ka kādam dara pāri? Kāpēc?
Kāda būtu skola, dārziņš, ja neviens nevienam nepalīdzētu?*
- *Vai tu domā, ka bērni var izmainīt situāciju,
iesaistoties vardarbības apturēšanā? Kā?*

Tēmas sarunai ar bērniem – grupu darbs un individuāli

- *Vai tev ir izdevies apstādināt pāridarīšanu? Kā?*
- *Vai tu esi redzējis, ka kādam citam bērnam izdodas pārtraukt vardarbību? Kā?*
- *Kāpēc bērni izvairās iesaistīties, ja redz, ka kādam dara pāri? Kas palīdzētu viņiem palīdzēt vairāk?*
- *Ko pieaugušie varētu darīt, lai būtu drošāk?*
- *Kā bērni varētu palīdzēt bērnam, kuram dara pāri?*

*Ko tu domā par
klasesbiedriem,
kuri regulāri
izplata baums?*

uzvediba.lv

*Ko tu domā par
baumotājiem un
tiem, kuri citus
aprunā?*

*Kāpēc ir tik grūti aiziet,
kad kāds stāsta ko
interesantu, bet, iespējams,
nepatiesu par citiem?*

*Ko darīt, ja
kāds tev stāsta
sliktas lietas
par tevi?*

*Kā tu domā,
ko baumotāji
vēlas panākt?*

*Kāda ir atšķirība
starp papļāpāšanu
un baumošanu?*

*Kas palīdz
baumām
izplatīties?*

*Kā var apturēt
baumas?*

*Ko darīt, ja
baumo bariņā?*

*Kāda ir baumu
ietekme?*

*Kā var palīdzēt
apturēt baumas?*

*Kāpēc cilvēki
vispār baumo?*

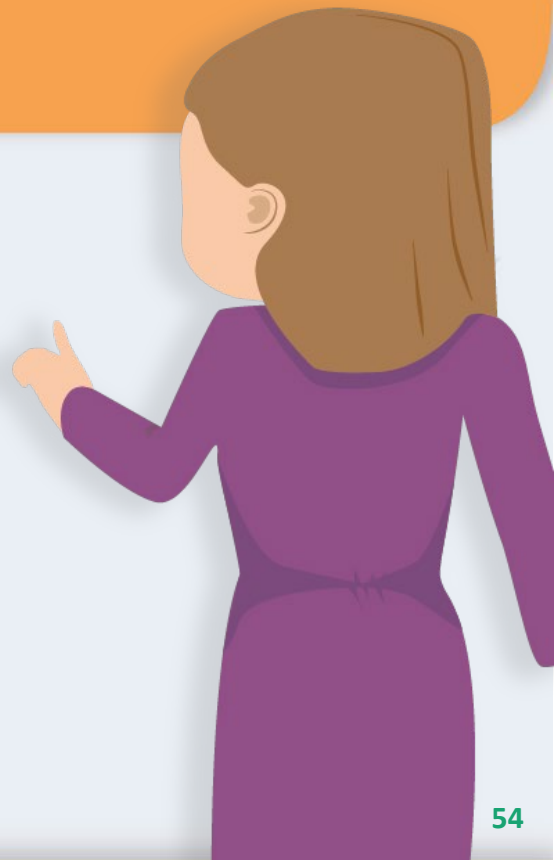
*Ko labu baumas
un aprunāšana
var izdarīt?*

Mērķis!

Kāda ir atšķirība starp
sūdzēšanos un ziņošanu?

Sakiet:

- *Paldies, ka tu pastāstīji par to*
- *Es zinu, ka nav viegli runāt par to, paldies, ka uzticējies*
- *Tu rīkojies pareizi, ka pastāstīji un meklēji pieaugušo palīdzību*
- *Paldies, ka tu meklē palīdzību*
- *Nevienam nav tiesību sāpināt otru cilvēku*

Uzdod pareizos jautājumus:

Kas notika?

Vai tas ir noticis iepriekš ar tevi vai ar citiem bērniem?

Kas vēl bija klāt?

Ko darīja citi bērni?

Ko darīja pieaugušie?

Kā situācija tika pārtraukta?

Veidojiet rīcības plānu kopā

- *Kā es tev varētu palīdzēt?*
- *Kas tev palīdzētu justies droši? Padomāsim kopā par to*
- *Kā tu jūties? Vai tev ir nepieciešams ārsts? Vai tu vēlies pasēdēt kādā klusākā vietā? Vai tu vēlies, lai es palieku ar tevi?*
- *Tev ir kādas idejas, ko darīt nākamajā reizē, lai šādas situācijas neatkārtotos?*
- *Vai ir vēl kas, par ko tu vēlies pastāstīt?*

Veidojiet drošības plānu kopā

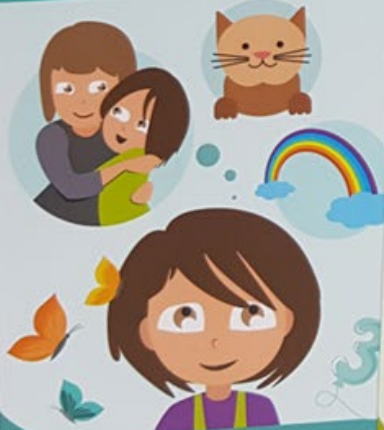
- ☐ *Paldies, ka padalījies ar notikušo. Ko tu teiktu, ja mēs tagad kopā ar tevi izveidotu drošības plānu?*
- ☐ *Vai tu varētu uzzīmēt vai uzrakstīt, kas notika?*
- ☐ *Padomājam kopā, kas tev varētu palīdzēt justies drošāk*
- ☐ *Padomājam kopā, ko tu varētu darīt vai teikt, lai tu nākamreiz justos drošāk.*
- ☐ *Padomājam, ko labāk nedarīt un neteikt*
- ☐ *Es sarunāju tikšanos ar psihologu, kas palīdzēs kopīgi izdomāt, kā tev palīdzēt justies labāk skolā un labāk koncentrēties*
- ☐ *Te ir pāris idejas, ko vēl bērni var darīt, lai pasargātu sevi*

Kāds paņēma bez atļaujas!

ES NOMIERINĀŠOS!

Atcerēšos
kaut ko patīkamu.

ES DRAUDZĒŠOS!

Vienosimies.

ES RUNĀŠU!

Izrunāšos ar audzinātāju.

ES RĪKOŠOS!

Darīšu kaut ko citu.

Lielisks palīgmateriāls skolēnu emocionālajai audzināšanai un praktiskai saspringtu situāciju risināšanai.

DUSMU KONTROLES SPĒLE

VIENKĀRŠU UN SAREŽĢITU SITUĀCIJU RISINĀŠANAI SKOLĀ UN ĀRPUS TĀS

Dusmas skolā?	Risinājumi ir dažādi!	Dusmas mājās?
30 situāciju kartītes	60 iespēju kartītes	30 situāciju kartītes
15 domāšanas kartītes 15 relaksācijas kartītes 15 sociālo prasmju kartītes 15 problēmu risināšanas kartītes		

Spēle: ↑ individuāli, ↑↑ divi, ↑↑↑ grupās, ↑↑↑↑ ar klasi vai konsultācijās
 🏫 skolā vai mājās 🏠

Kā bērns var palīdzēt, ja redz, ka kādam dara pāri, bet nevēlas konfrontēt situāciju

- **Piedāvāt sēdēt kopā;**
- **Piedāvāt aiziet kopā pastaigāties;**
- **Teikt:**
 - *Neviens nav pelnījis, lai pret viņu tā izturētos*
 - *Man ir ļoti žēl, ka tev tam ir jāiet cauri*
 - *Kā es varu tev palīdzēt?*
 - *Man arī tā ir bijis*
 - *Vai tev viss kārtībā?*

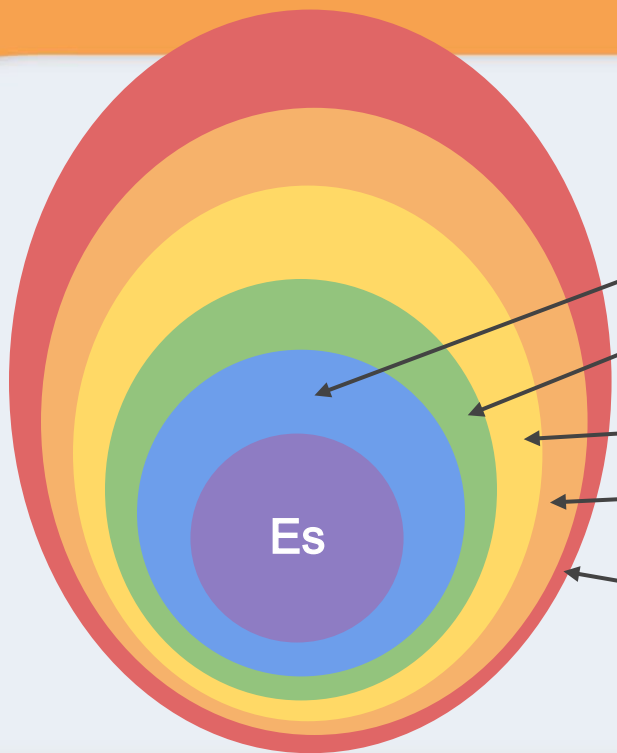
Kas nestrādā?

- *Ej prom*
- *Sit pretī*
- *Gan jau bijāt abi labi*
- *Tā rūdās tērauds*
- *Bez tā neviens nav izaudzis*
- *Man arī darīja pāri*

Sociālais kapitāls

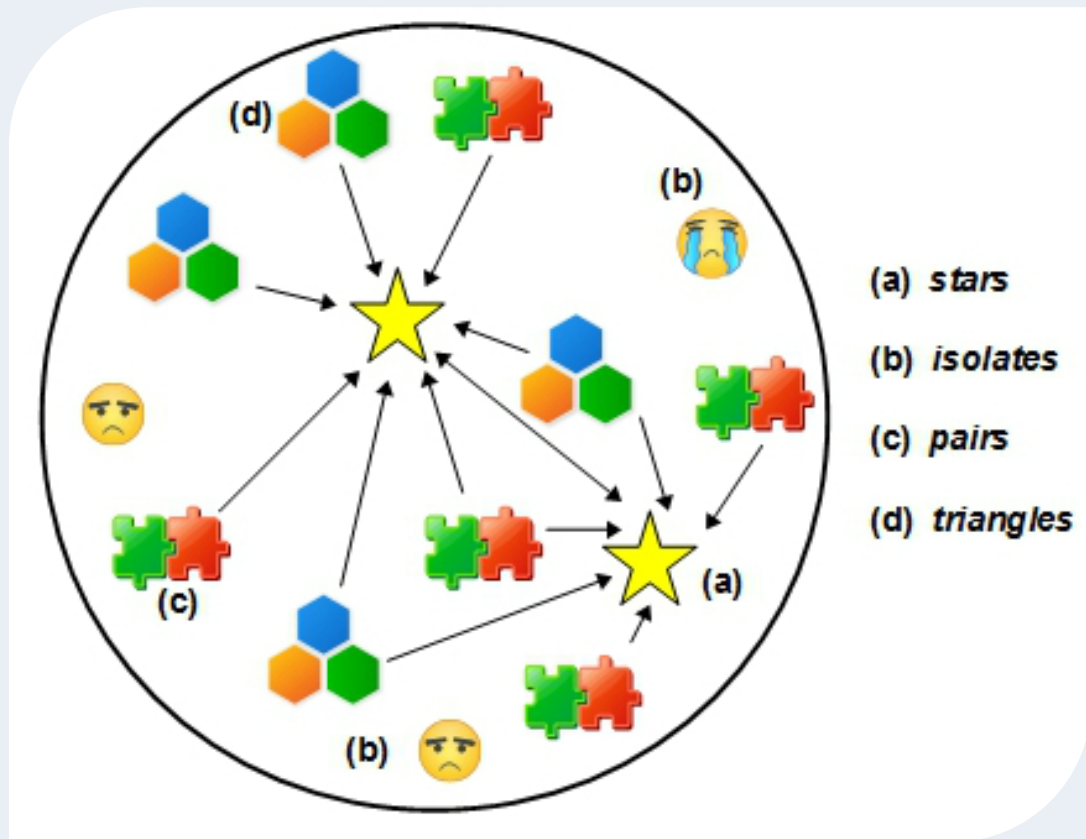
Lai bērni zīmē sociālos apļus

- Bērni, kas ir tavi vistuvākie draugi
- Bērni, kas ir tavi draugi, bet ne tik tuvi kā vistuvākie
- Bērni, ar kuriem tev patīk sadarboties
- Bērni, ar kuriem tev ir vienkārši labas attiecības
- Bērni, ar kuriem tev ir neitrālas attiecības

Sociogramma

- Izdali bērniem lapiņas un lūdz uzrakstīt, ar kuriem bērniem viņi vislabāk vēlētos sēdēt kopā, spēlēties kopā
- Uzrakstiet bērnus, ar kuriem tu vēlies spēlēties kopā un ar kuriem – mācīties kopā
- Apkopojot rezultātus, jūs redzēsiet, kuriem bērniem nav atbalsta un kuri ir populārākie bērni

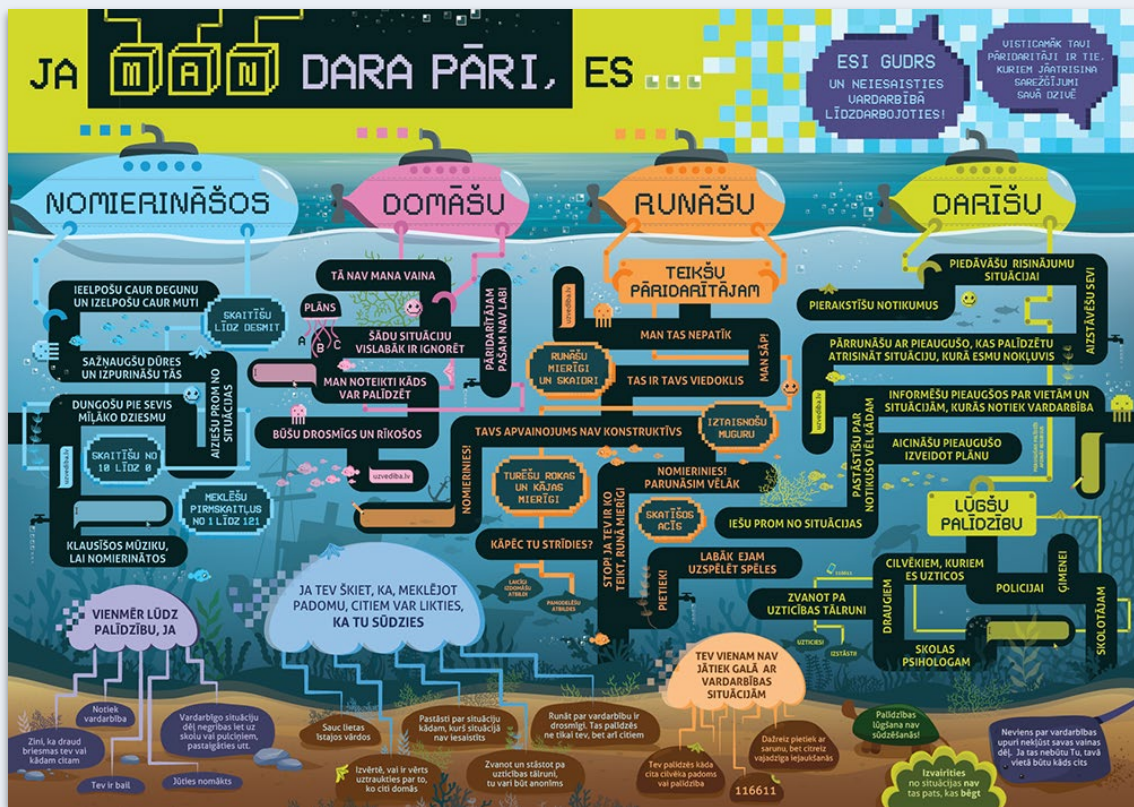

Māciet bērnam pozitīvus domāšanas modeļus

- Saudzīgi uzklausiet viņu, pieņemiet viņu emocijas un vērojumus.
- Ja bērns saka "*Ar mani neviens nevēlas spēlēties*", neatbildiet ar "*Muļķības - tev tikai tā liekas!*", bet gan pavaicāji, kāpēc viņam tā šķiet. Tas mācīs viņam vērot grupiņu, vērot citu noskaņojumu, spēlēšanās stilu, racionalizēt savas sajūtas.
- Meklējiet kopīgi iemeslus - "*Varbūt mana spēle citiem nešķiet interesanta*", "*Varbūt viņi bija tik aizrāvušies, ka nemaz nepamanīja mani*", "*Varbūt es nesapratu spēles noteikumus*", "*Varbūt jāmeklē cita pieeja, kā pievienoties spēlei*".

Māciet bērnu
tikt galā ar
atraidījumu

Modelējiet

Modelējiet

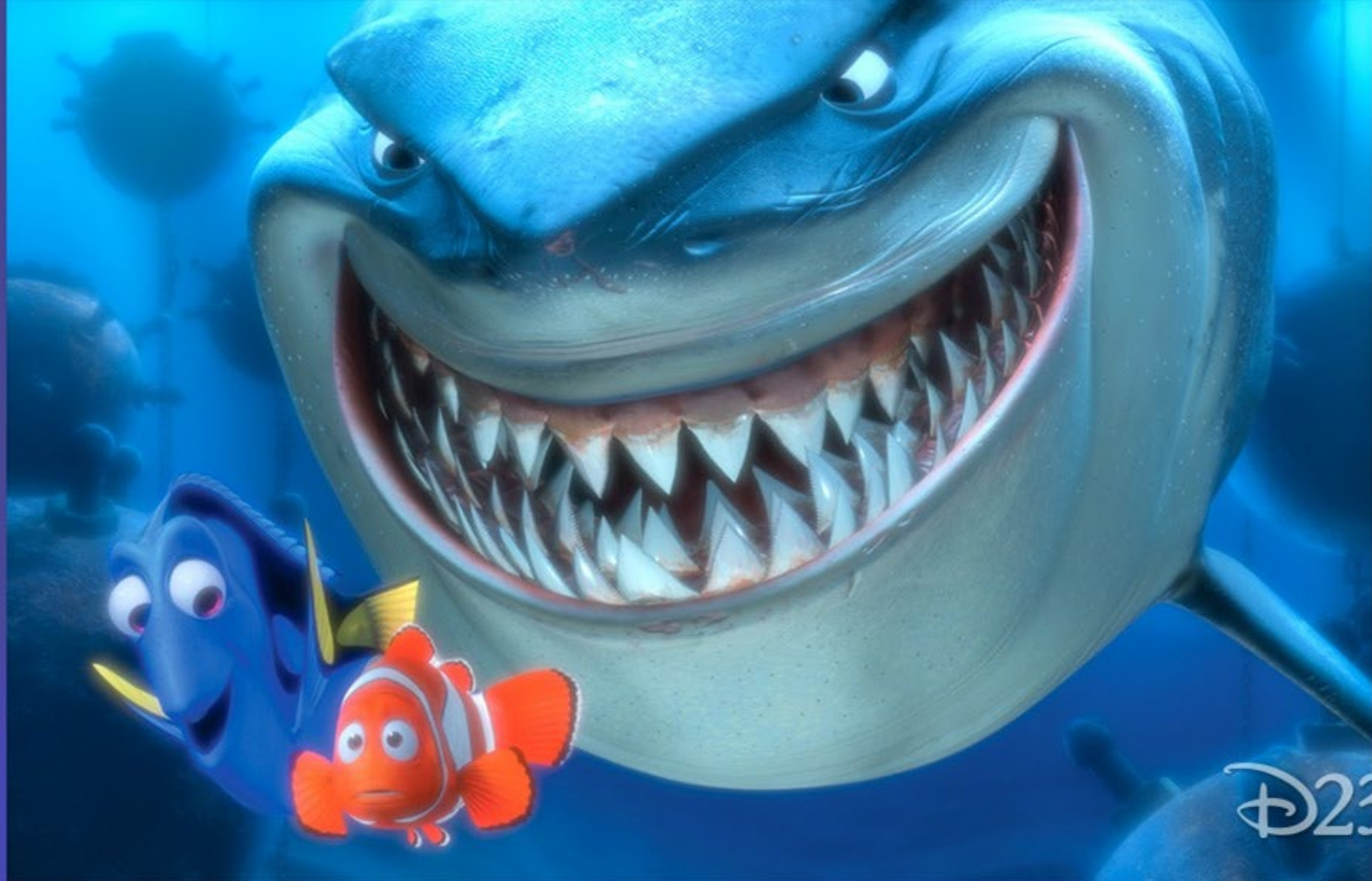
Mani nepieņem spēlē.

Kāds bērns apsaukājas.

Man ir par skaļu.

D23.com
© Disney

Modelējiet!!!!

Bērni stresā izmantos tikai tās
pieejas, kuras izmēģinājuši
drošos apstākļos

Māciet prasmes

Vecākiem - dokumentējiet prasmes

- Veidojiet prasmju **plakātus**;
- Veidojiet **prasmju treniņus**, kur bērns pieaugušajiem māca noteiktu prasmi;
- Veidojiet videomodelēšanu, fotomodelēšanu;
- Spēlējiet spēli “Ko darīt, ja...?”

- **Māciet bērnam zaudēt!** Ir bērni, kuriem ir grūti zaudēt, jo mājās vecāki ir ļāvuši uzvarēt visās galda spēlēs, lai tikai nesāpinātu bērnu.
- Zaudēt ir jāmācās, bet vislabāk to mācīties pamazām. Jo mazāk bērns spēlēs spēles, jo vairāk vecāki ļaus viņam uzvarēt, jo šausmīgāks bērnam liksies katrs zaudējums. Tāpēc uzvariet laiku pa laikam bērnu, cieniet viņa sarūgtinājumu, mieriniet, ļaujiet viņam uzvarēt un atkal uzvariet viņu.

Zaudēt – tā var būt arī ļoti
komfortabla sajūta. Izcilnieki
ļoti bieži mokās ar
paaugstinātu trauksmi

Māciet bērniem pamazām pievienoties spēlei vai sarunai

- Šī prasme arī sākas mājās.
- Māciet bērniem pagaidīt, kamēr sarunājas pieaugušie.
- Nepārtrauciet savas sarunas pēc pirmā bērna pieprasījuma! Tā viņš iemācīsies arī izteikt savu lūgumu draudzīgā, neagresīvā veidā, vērot labāko momentu sava lūguma izteikšanai, draudzīgā vidē kontrolēt impulsus un trenēt pacietību.

Māciet bērnus būt pašpietiekamiem un māciet arī nodarbināt sevi

- Bērniem, kurus vecāki metas izklaidēt pie pirmā sauciena "*Man ir garlaicīgi!*", var būt sarežģījumi attiecībās ar vienaudžiem.
- Mūsu uzdevums ir veicināt bērna spēju patstāvīgi piemeklēt sev interesējošas nodarbes.
- sāciet jau mājas apstākļos iekārtot vidi un rosināt bērnus pašiem aizpildīt savu laiku. Lai cik dīvaini nebūtu, no sākuma tas paņems daudz vairāk vecāku laika, jo viņiem ir jāsaprot, kas aizrauj bērnu (bez datorlaika), viņiem ir jāparāda dažādas interesantas pieejas, jāpaspēlējas kopā, lai bērnam attīstītos fantāzija.

Ļaujiet bērnam sevi ietekmēt

Attiecības ar
autoritātēm

*Vai tu redzi, ka
jāiesaista skola, jeb tu
domā, ka tas visu
padarīs vēl sliktāku?
Kāpēc tu tā domā?*

*Kā tu domā, kas
būtu labākā un
sliktākā ideja
šajā situācijā?*

*Vai tev ir
idejas, kā citi
atrisina šādas
situācijas?*

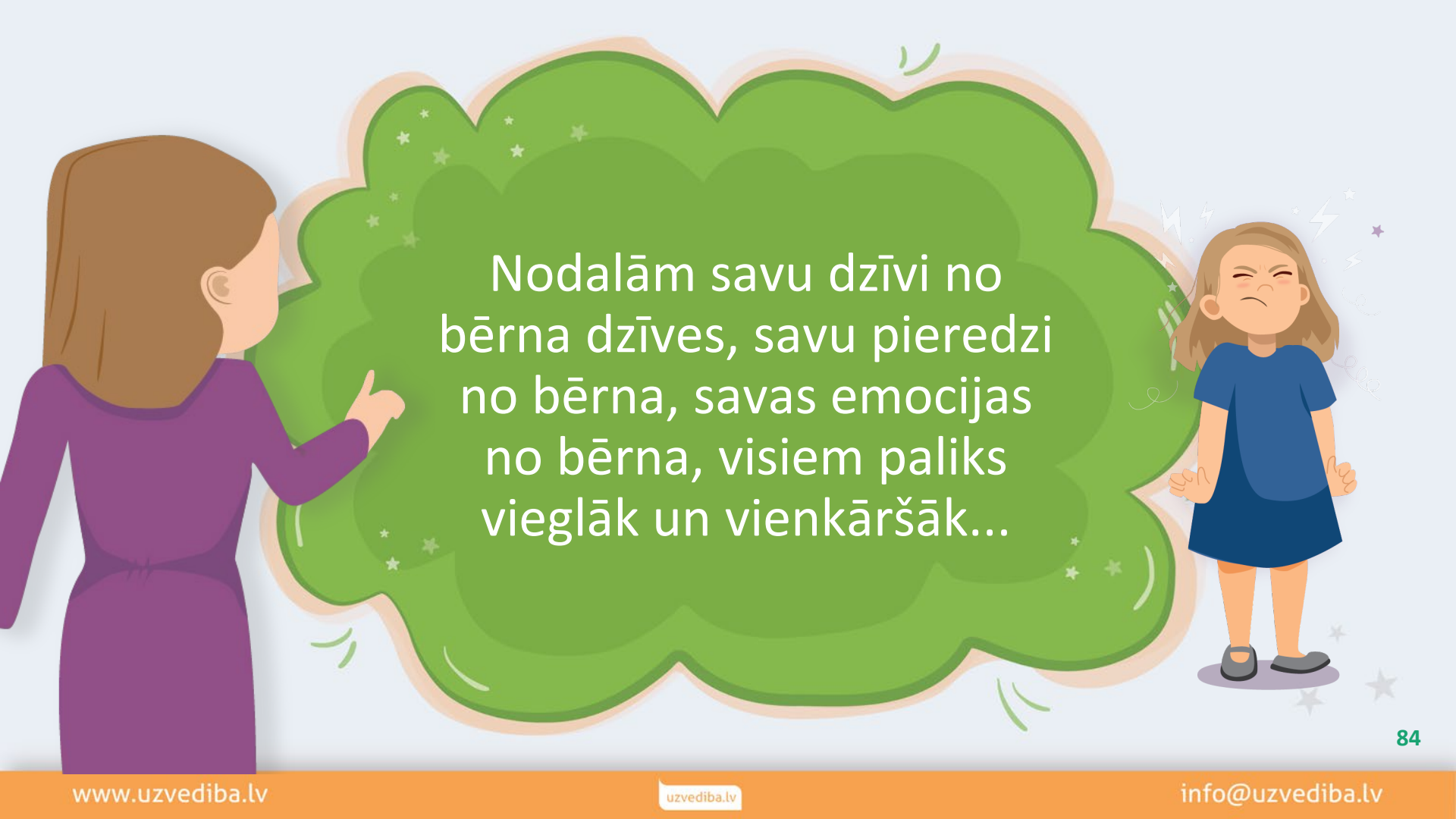
*Ko tu darītu
pedagogu
vietā?*

*Vai tu būtu
gatavs
mēģināt?*

*Ko
baumotāju
vietā?*

Tas, ka bērns sāk runāt
par notikušo pēc ilgāka
laika, liecina, ka viņam
beidzot ir droša
psiholoģiskā distance

Nodalām savu dzīvi no
bērna dzīves, savu pieredzi
no bērna, savas emocijas
no bērna, visiem paliks
vieglāk un vienkāršāk...

uzvediba.lv

VEBINĀRS

Vardarbības signāli izglītības
iestādē. Kā atpazīt? Ko darīt?

Jautājumi un atbildes

Jautājums:

Skolā bieži no fiziskas vardarbības cieš skolēnu aprūpētāji un asistenti - dažādās vietās darbiniekiem pa ķermeni ir zilumi, kodumi, pēdējā gadījumā aprūpētajai bērns ar dusmām iecirta roku durvīs, kā rezultātā aprūpētajai lauzta roka. Visi gadījumi tiek noklusēti, jo bailes zaudēt darbu. Aprūpētājiem cilājot lielos bērnus ratiņkrēslā - mugura diska trūces utml.

Ko darīt cietušajiem skolas darbiniekiem?

Avoti:

- Ablon, J. Stuart. Changeable . Penguin Publishing Group
- Arnold P. Goldstein, The Prepare Curriculum: Teaching Prosocial Competencies Revised by Arnold P. Goldstein, Research Press, 1999
- Hallowell, Edward M.. Driven to Distraction, Knopf Doubleday Publishing Group. Harvey, Pat. Parenting a Child Who Has Intense Emotions, New Harbinger Publications.
- Lutgen-Sandvik, Pamela. Adult Bullying—A Nasty Piece of Work: Translating a Decade of Research on Non-Sexual Harassment, Psychological Terror, Mobbing, and Emotional Abuse on the Job, ORCM Academic Press